

407

พฤติกรรมกรบรโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ในภาคใต้

นางสาว เสาวลักษณ์ เลิศวีริยจิตต์

ศูนย์วิทยพัทพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-183-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I1644444

FOOD CONSUMPTION BEHAVIORS OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF THE NATIONAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE SOUTHERN REGION

Miss Saowaluck Lertviriyajitt

ศูนย์วิทยทรัพยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-632-183-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคใต้

โดย

นางสาวเสาวลักษณ์ เลิศวีริยจิตต์

ภาควิชา

พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท

[Signature]

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ถุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

[Signature]

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน)

[Signature]

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี หอมสนิท)

[Signature]

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์ศิริ กาญจนวาสี)

[Signature]

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.เอ็มอัสม วังนุปรานนท์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

เสาวลักษณ์ เลิศวิริยจิตต์ : พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคใต้ (FOOD CONSUMPTION
BEHAVIORS OF PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE
SOUTHERN REGION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.รัชนี้ ชวัญญุจน์, 121 หน้า.
ISBN 974-632-183-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความรู้ ทักษะและการปฏิบัติ
เกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติในภาคใต้ ตามตัวแปรเขตที่ตั้งของโรงเรียน ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล
ด้วยตนเอง ตัวอย่างประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ในภาคใต้ จำนวน 500 คน เป็นนักเรียนในโรงเรียนในเขตเทศบาลหรือ
สุขาภิบาล จำนวน 250 คน และนักเรียนในโรงเรียนนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล จำนวน 250 คน
ได้รับแบบสอบถามคืนมา 478 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.60 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล
โดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที"

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปานกลาง
นักเรียนมีความรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำในเรื่อง อาหารที่ช่วยให้กระดูกและฟันแข็งแรง อาหารที่มีสารบอแรกซ์
อาหารของหญิงหลังคลอด อาหารที่ช่วยให้ร่างกายเจริญเติบโต ประโยชน์ของผักและผลไม้ที่มีสีเหลือง
นักเรียนในโรงเรียนในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลกับนักเรียนในโรงเรียนนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล
มีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนใน
โรงเรียนในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลมีความรู้ดีกว่านักเรียนในโรงเรียนนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับดี
นักเรียนในโรงเรียนในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลกับนักเรียนในโรงเรียนนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล
มีทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนใน
โรงเรียนในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลมีทัศนคติดีกว่านักเรียนในโรงเรียนนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารอยู่ในระดับดี
นักเรียนในโรงเรียนในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาลกับนักเรียนในโรงเรียนนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล
มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

#C641669 : MAJOR HEALTH EDUCATION
KEY WORD: BEHAVIORS / FOOD CONSUMPTION / PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS /
THE SOUTHERN REGION

SAOWALUCK LERTVIRIJITT : FOOD CONSUMPTION BEHAVIORS OF
PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION COMMISSION IN THE
SOUTHERN REGION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
RAJANEE QUANBOONCHAN, Ph.D. 121 pp. ISBN 974-632-183-8

The purposes of the research were to study and to compare the knowledge, attitudes and practices concerning food consumption of Prathom Suksa Six students under the Jurisdiction of the Office of the National Primary Education Commission in the Southern Region. The independent variable was the school locations.

Questionnaires were developed by the researcher. All 500 subjects were divided into two groups, each group was composed of 250 students from schools inside and outside the municipal/sanitary areas. Four hundred and seventy eight questionnaires or 95.60 percent were returned and then analyzed to obtain percentages, means and standard deviations. A t-test was also applied to determine the significant differences.

The findings were as follows :

1. The students' knowledge of food consumption was at the moderate level. Students' knowledge below standard were : food makes bone and teeth strong, food contains borax, food which suits for postpartum, food which promotes growth, the advantages of vegetables and yellow fruits. There were statistically significant differences at .05 level on the knowledge of food consumption between students from schools inside and outside municipal/sanitary areas. The knowledge of students from schools inside municipal/sanitary areas was better than those from schools outside municipal/sanitary areas.

2. The students' attitudes of food consumption were at the good level. There were statistically significant differences at .05 level on the attitudes of food consumption between students from schools inside and outside municipal/sanitary areas. The attitudes of students from schools inside municipal/sanitary areas were better than those from schools outside municipal/sanitary areas.

3. The students' practices of food consumption were at the good level. There were no statistically significant differences at .05 level on the practices of food consumption between students from schools inside and outside municipal/sanitary areas.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....พลศึกษา
สาขาวิชา.....สุขศึกษา
ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.รัชณี ขวัญบุญจัน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตลอดจนให้ข้อคิดต่าง ๆ ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์ศิริ กาญจนวาสี ดร.เอ็มอัชฌา วัฒนบุรณนทร์ และคณะครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอนให้ความรู้ในการศึกษาเล่าเรียน ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบแก้ไขและให้ คำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับจากทุน อุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงกราบขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัว พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่มีส่วน ช่วยเหลือให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ส่งเสริมและสนับสนุน การศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

เสาวลักษณ์ เติศวีริยจิตต์

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคอาหาร.....	7
ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหาร.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ.....	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ.....	18
สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	23
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	23
กลุ่มตัวอย่างประชากร.....	23
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	25
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	31
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
รายการอ้างอิง.....	84
ภาคผนวก.....	91
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	92
ข หนังสือขอความร่วมมือ.....	93
ค รายชื่อโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่าง.....	96
ง การจัดระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร.....	99
จ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	100
ประวัติผู้เขียน.....	121

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	จำนวนความถี่ และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนในเขตและนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล จำแนกตามอายุ เพศ ศาสนา บุคคลที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย การศึกษาของบิดา มารดา และผู้ปกครอง อาชีพของบิดา มารดา และผู้ปกครอง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาหารกลางวันที่นักเรียนรับประทาน และแหล่งความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหาร.....	34
2	จำนวน และร้อยละของระดับคะแนน ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน.....	42
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของความรู้เกี่ยวกับการบริโภค อาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างนักเรียนโรงเรียนในเขต เทศบาลหรือสุขาภิบาลกับนักเรียนโรงเรียนนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล.....	43
4	จำนวน และร้อยละของระดับคะแนนทัศนคติ เกี่ยวกับการบริโภคอาหารของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน.....	47
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภค อาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างนักเรียนโรงเรียนในเขต เทศบาลหรือสุขาภิบาลกับนักเรียนโรงเรียนนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล.....	48
6	จำนวน และร้อยละของระดับคะแนนการปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริโภคอาหารของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามเขตที่ตั้งของโรงเรียน.....	53
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของการปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริโภค อาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างนักเรียนโรงเรียนในเขต เทศบาลหรือสุขาภิบาลกับนักเรียนโรงเรียนนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล.....	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" ของคะแนนความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่าง นักเรียนโรงเรียนในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล กับนักเรียนโรงเรียนนอกเขต เทศบาลหรือสุขาภิบาล.....	57
9 จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละจังหวัด.....	98
10 แสดงการเทียบระดับคะแนนจากเกณฑ์การประเมินผลของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.....	99

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย